Zaključni dokument konference

30 let boja za človekove pravice – od institucij k skupnosti

Brežice, 14. oktober 2026

Povzetek konference

Konferenca z naslovom **30 let boja za človekove pravice – od institucij k skupnosti** je potekala 14. oktobra 2026 v prostorih hotela Terme v Brežicah. Organiziral jo je Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo v okviru evropskega projekta Center za usmerjanje dezinstitucionalizacije (CUDI)[1]. Dogodek je bil posvečen pomenu vztrajnega prizadevanja za zagotavljanje in varovanje človekovih pravic, pri čemer ima ključno vlogo tudi proces dezinstitucionalizacije.

Na konferenci je sodelovalo 140 udeležencev iz cele Slovenije, med njimi: predstavnici mednarodnih organizacij Agencija Evropske unije za temeljne pravice ter Evropska mreža za neodvisno življenje, predstavniki državnih institucij (Državni zbor Republike Slovenije, Ministrstvo za demografijo, družino in socialne zadeve, Varuh človekovih pravic, Zagovornik načela enakosti), multidisciplinarnih timov na področju dezinstitucionalizacije, centrov za socialno delo, socialnovarstvenih zavodov, nevladnih organizacij, ljudje z lastnimi preživetimi izkušnjami in drugi posamezniki.

Konferenco je z uvodnim nagovorom otvorila mag. Vesna Vodišek Razboršek, vršilka dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za starejše, dolgotrajno oskrbo in deinstitucionalizacijo na Ministrstvu za demografijo, družino in socialne zadeve. Udeležence sta nagovorili še Nevena Peneva, strokovnjakinja z Agencije Evropske

1 Dogodek sta sofinancirali Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada plus in Republika Slovenija.

unije za temeljne pravice in mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica Inštituta Republike Slovenije za socialno varstvo.

V dopoldanskem času je potekal panel z naslovom *Človekove pravice pod nadzorom – nasilje, odgovornost in dezinstitucionalizacija*.

Panelu je sledil prvi del vzporednih sekcijskih razprav na teme neformalne podpore v skupnosti, nasilja v institucijah, stanovanj, odločanja s podporo in vrstniške podpore:

1) *Neformalna podpora v luči pravice do vključujočih podpornih skupnostnih storitev*
2) *Pravica do varnosti, telesne in duševne integritete*
3) *Pravica do doma in življenja v skupnosti*
4) *Pravica do odločanja o svojem življenju*
5) *Mehanizem uresničevanja pravice do glasu*

Po kosilu smo se zbrali še na drugem delu vzporednih sekcijskih razprav, namenjenemu načrtovanju konkretnih rešitev za učinkovitejše uresničevanje in varovanje človekovih pravic na področjih, ki so jih osvetlile posamezne sekcije.

Konferenco smo zaključili s kratkimi poročili ugotovitev sekcij. Napovedali smo tudi mednarodno konferenco, ki jo bomo z mrežo Enter Mental Health organizirali v prihajajočem letu.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se udeležili konference. Vabimo vas k prebiranju ključnih poudarkov posameznih delov konference – panelne razprave ter sekcijskih razprav – **v nadaljevanju tega dokumenta**.

Panel: Človekove pravice pod nadzorom - nasilje, odgovornost in dezinstitucionalizacija

Na panelni razpravi so sodelovale (na fotografiji od leve proti desni): dr. Andreja Rafaelič (moderatorka razprave, vodja Centra za dezinstitucionalizacijo na IRSSV), Boštjan Vernik Šetinc (predstavnik Zagovornika načela enakosti RS), Ines Bulić Cojocariu (direktorica Evropske mreže za neodvisno življenje), dr. Simona Drenik Bavdek (Varuhinja človekovih pravic RS), Anže Trček (vodja Centra za zagovorništvo), Nevena Peneva (predstavnica Agencije Evropske unije za temeljne pravice).

Na okrogli mizi so govorke in govorca naslovili stanje pravic ljudi z oviranostjo v Sloveniji, uresničevanje Konvencije o pravicah invalidov ter vlogo države, nadzornih mehanizmov in zagovorništva pri varovanju človekovih pravic ljudi z oviranostjo. Razprava je nagovorila tudi pomen evropskih politik in sredstev za podporo dezinstitucionalizaciji ter prehodu v življenje v skupnosti.

Dr. Simona Drenik Bavdek je izpostavila, da je dezinstitucionalizacija vprašanje človekovih pravic, Konvencija o pravicah invalidov pa pravna obveznost Republike Slovenije. Povedala je, da bi morala biti institucionalizacija prepoznana kot nasilje nad ljudmi z oviranostjo, zato bi morale države odpraviti vse oblike institucionalizacije. Sprejem Strategije za deinstitucionalizacijo v socialnem varstvu (StaDI 2024-2034) vidi kot pomemben napredek, vendar je opozorila na nujnost udejanjanja zapisanega v strategiji. Ministrstvo za demografijo, družino in socialne zadeve je pozvala, naj sprejme podzakonske akte, potrebne za izvajanje podpore v skupnosti. Poudarila je tudi potrebo po vzpostavitvi nadzornega mehanizma za spremljanje kakovosti storitev v skupnosti.

Boštjan Vernik Šetinc je povedal, da se ne zavedamo dovolj, kakšne so obveznosti Republike Slovenije na področju dezinstitucionalizacije. Poudaril je, da je prevod Konvencije o pravicah invalidov slab, medtem ko je nujno potrebno, da vse podpisnice konvencijo razumejo na enak način. Pri Zagovorniku načela enakosti so pripravili predlog boljšega prevoda konvencije. G. Vernik Šetinc je nagovoril vprašanje, kdo vodi in usmerja politiko za ljudi z oviranostjo ter kdo narekuje tempo sprememb. Izpostavil je, da mora biti vsem v državi jasno, kaj morajo delati, da bo lahko zaživela pravica ljudi z oviranostjo do samostojnega življenja. Meni, da se mora vsak vprašati, kaj lahko naredi za dezinstitucionalizacijo, pri čemer ne rabi čakati na navodila odločevalcev.

Nevena Peneva je poudarila pravno zavezanost Republike Slovenije k upoštevanju Konvencije o pravicah invalidov. Posebej je izpostavila potrebo po odpravljanju skrbništva. Povedala je, da je v Evropski uniji vzpostavljenih že veliko dobrih praks na področju razvijanja odločanja s podporo in ukinjanja instituta skrbništva za odrasle. Prav tako pa je opozorila na spremembe, ki obstajajo le na papirju, v praksi pa ne, kar se dogaja tako v Sloveniji kot drugod po Evropi. Navezala se je na izjavo dr. Drenik Bavdek, da je v Sloveniji potrebno vzpostaviti neodvisen nacionalni nadzorni organ.

Ines Bulić Cojocariu je opozorila, da vlaganje denarja v institucije ni skladno s Konvencijo o pravicah invalidov. Povedala je, da Evropska unija državam članicam ni dala dovolj jasnih navodil in omejitev za porabo evropskih sredstev v procesu dezinstitucionalizacije. Meni, da potrebujejo države članice jasne smernice, kaj se sme in kaj ne. Prav tako bi morala Evropska unija vzpostaviti pregled nad tem, kako se porabljajo evropska sredstva, da se z vlaganjem denarja v institucije ne kršijo človekove pravice ljudi z oviranostjo.

Anže Trček meni, da je na področju dezinstitucionalizacije v Sloveniji potrebno narediti še veliko. Dodal je, da mora država čim hitreje pristopiti k spremembam. Razume, da potrebujejo spremembe svoj čas, vendar meni, da je bolje potrebne korake narediti hitreje in morebitne pomanjkljivosti izboljšati kasneje, kot da ljudje čakajo v institucijah, kjer ne zmorejo več živeti. Izpostavil je, da je zato nujno, da pristojno ministrstvo čim hitreje sprejme podzakonske akte, potrebne za izvajanje storitve podpora v skupnosti. S to storitvijo bi lahko med drugim podporo zagotavljali ljudem v takšni meri, kot jo potrebujejo – g. Trček je izpostavil, da lahko morda nekdo potrebuje zgolj dnevni opomnik, da vzame zdravila, pa takšna podpora še ne obstaja, zato je vključen v institucionalno varstvo, ki stane tudi 3.000 evrov mesečno.

V razpravi so udeleženke in udeleženci opozorili na zaostajanje Slovenije pri procesu dezinstitucionalizacije v primerjavi z drugimi državami. Spodbujajo pripravo boljšega prevoda Konvencije o pravicah invalidov, vendar menijo, da neustrezen prevod ni izgovor za neizpolnjevanje načel konvencije. Prisotni so naslovili tudi stanovanjsko problematiko in diskriminacijo ljudi z oviranostjo, ki ne morejo sodelovati na razpisu za neprofitna stanovanja, če so postavljeni pod skrbništvo. Panelna razprava je bila sklenjena s sporočilom, da morajo biti upoštevane in uresničene človekove pravice vseh ljudi. Udeleženke in udeleženci so pozvale ministrstvo, poslance in ostale odločevalce, naj omogočijo spremembe, ki bodo ljudem z oviranostjo zagotovile samostojno življenje v skupnosti s podporo, ki jo potrebujejo.

Sekcije

1. Neformalna podpora v luči pravice do vključujočih podpornih skupnostnih storitev

Na fotografiji udeleženke in udeleženci sekcijske razprave sedijo v krogu in razpravljajo o neformalni podpori v skupnosti. Sekcijo sta vodila Sam Smith (C-Change Scotland) in dr. Andraž Kapus (IRSSV). Govorke na sekciji so bile tudi mame otrok z oviranostjo.

Sekcija *Neformalna podpora v luči pravice do vključujočih podpornih skupnostnih storitev* je odprla prostor za starše ljudi z oviranostjo ter druge prisotne, da spregovorijo o svojih pogledih in želja v povezavi z neformalno podporo v skupnosti. Sam Smith (C Change Scotland) je sekcijo odprla s povabilom staršem ljudi z oviranostjo, naj se ozrejo v prihodnost in premislijo, kako si želijo, da bi

izgledalo njihovo življenje in življenje njihovih otrok. V razpravi so sodelujoči predstavili svoje izkušnje z neformalno podporo, ki jo zagotavljajo svojim otrokom z oviranostjo, želje za svoje otroke v prihodnosti in lastne potrebe, ki jih imajo tako kot starši in neformalni oskrbovalci kot tudi kot ljudje z lastnimi življenji.

Glavni sklepi razprave so, da potrebujejo družine ljudi z oviranostjo podporo, ki mora biti zgodaj dostopna, stalna in celostna. Želijo si podpore, ki zajame poleg človeka z oviranostjo tudi starše in sorojence. Za podporo ljudem z oviranostjo so povedali, da mora biti načrtovana individualno in ljudem zagotoviti izbiro, kje in kako želijo živeti ter kakšno podporo želijo prejemati. Dodali so tudi premislek o prehodu otrok z oviranostjo iz šolanja v odraslost ter izpostavili nujnost priložnosti za ljudi z oviranostjo, da opravljajo smiselno delo, skladno s svojimi željami in zmožnostmi. Starši so opozorili, da potrebujejo možnost lastnega življenja, kar pomeni, da potrebujejo podporo pri osamosvajanju svojih otrok. Nočejo, da skrb za otroke z oviranostjo samodejno pomeni opustitev zaposlitve, izgorelost in slabšo socialno varnost. Sodelujoči v razpravi so sklenili, da zahteva proces dezinstitucionalizacije sodelovanje zavodov, skupnostnih služb, družin, ljudi z oviranostjo ter zagovorniških organizacij. Kot pomembno so izpostavili tudi dostopnost informacij o pravicah in obstoječi podpori za ljudi z oviranostjo in njihove bližnje, kar zahteva tudi več znanja in ozaveščanja. Poudarili so, da morajo strokovne službe, delodajalci in širša skupnost bolje razumeti različne oviranosti in potrebe ljudi ter njihovih družin.

Starši otrok z oviranostjo so oblikovali pobudo za povezovanje in skupno delovanje staršev, ki naj izhaja iz človekovih pravic.

2. Pravica do varnosti, telesne in duševne integritete

Na fotografiji udeleženke in udeleženci sekcijske razprave sedijo v krogu in govorijo o nasilju v institucionalnih okoljih. Sekcijo je vodil dr. Juš Škraban (IRSSV). Govorci na sekciji so bili Nevena Peneva (FRA), Nic Crosby (NDTi) in ljudje z lastno izkušnjo institucionalizacije.

Na sekciji *Pravica do varnosti, telesne in duševne integritete* so udeleženke in udeleženci razpravljali o vprašanju moči v institucijah, o tem, kakšne oblike nasilja se tam pojavljajo in kako institucionalna kultura spodbuja ter ohranja nasilje.

Dr. Juš Škraban (IRSSV) je sekcijo uvedel s trditvami, ki jih je Franco Basaglia za razumevanje nasilja v institucijah zapisal v besedilo »Institucije nasilja«. Poudaril je, da je nasilno dejanje že sama namestitev v ustanovo, saj posameznika iztrga iz skupnosti. Nadalje je vodja sekcije predstavil primere nasilja, ki jim je bil priča v ustanovah: prisilno tuširanje, tuširanje skupaj z drugimi, hranjenje po urniku, prisilni počitek po kosilu, prisilno ali prikrito dajanje zdravil, ekonomsko nasilje ter formalizirano nasilje, ki ga poznamo pod terminom »posebni varovalni ukrepi«. Uvodni del je zaključil z mislijo, da moramo nasilje v ustanovah obravnavati v kontekstu institucije. Oseba s preživeto izkušnjo institucionalizacije je predstavila svojo zgodbo in doživljanje institucionalnega nasilja. Nevena Peneva (FRA) je poudarila, da ljudje z oviranostjo in lastnimi izkušnjami najbolje vejo, kaj potrebujejo in želijo. V raziskavi, ki je vključevala ljudi z oviranostjo, njihove družine, izvajalce storitev ter odločevalce, je bil glavni zaključek, da je nasilje v institucijah strukturna težava, ki zahteva tudi strukturno rešitev. Nic Crosby (NDTi) je izpostavil, da ima institucionalna kultura enake temelje povsod po svetu. V Veliki Britaniji je prišla resnica o nasilju v institucijah na plan, ko so raziskovalci skrivaj posneli

nasilno dejanje. Z objavo tega posnetka so mediji opozorili na nasilje, ki ga ljudje z oviranostjo v institucijah doživljajo vsakodnevno. Ta dogodek je spodbudil razvoj nacionalnega programa »transforming care«, znotraj katerega so v Veliki Britaniji zaprli več velikih institucij in začeli z zagotavljanjem podpore ljudem z oviranostjo v skupnosti. Crosby je poudaril, da so institucije umetno ustvarjeno okolje, življenje v njih pa pri ljudeh povzroča travmo.

Najpomembnejše ugotovitve zaključne razprave na sekciji so bile, da je za preprečevanje nasilja pomembno preprečevati tudi institucionalizacijo ter razvijati podporo v skupnosti. Udeleženke in udeleženci na sekciji so izpostavili, da moramo izpostaviti mehanizme za prepoznavanje in preprečevanje nasilja tudi v skupnosti. Ob tem je nujno opolnomočiti ljudi z oviranostjo, ki so bili sistemsko diskriminirani.

3. Pravica do doma in življenja v skupnosti

Na fotografiji so (od leve proti desni): vodja sekcije, Anja Lazar (IRSSV) in govorca na sekciji – Gregor Belič (oseba z lastno preživeto izkušnjo) ter Nejc Nedeljko (MDT Zavod Franko).

Nejc Nedeljko (MDT Zavod Franko) je sekcijo *Pravica do doma in življenja v skupnosti* otvoril s predstavitvijo dela multidisciplinarnega tima Zavod Franko. Opisal je, kako ljudi podprejo pri preselitvijo iz institucije v skupnostno obliko bivanja. Kot pogoje za varen prehod iz ustanove v skupnost je poudaril urejeno stanovanjsko vprašanje, finančno varnost, podporo pred ob in po preselitvi ter možnost posameznika, da odloča o svojem življenju. Opozoril je na pomembnost

pravočasne pomoči posameznikom, upoštevanja različnosti njihovih potreb in zagotavljanja podpore v času krize. Gregor Belič (oseba z lastno preživeto izkušnjo), ki živi v eni izmed stanovanjskih skupin Zavoda Franko, je povedal, da je v stanovanjski skupini več svobode, pa tudi več odgovornosti kot v instituciji.

Anja Lazar (IRSSV) je odprla razpravo o sistemskih spremembah ter spremembah na ravni posameznikov in lokalnih skupnosti, ki so potrebne za uresničevanje pravice ljudi z oviranostjo do doma in življenja v skupnosti. Med ključnimi nadaljnjimi ukrepi so udeleženke in udeleženci sekcije prepoznali odpravo diskriminacije in zagotavljanje enakopravnega dostopa do stanovanj – ljudje z oviranostjo se namreč pri dostopu do stanovanj soočajo z različnimi sistemskimi ovirami in diskriminacijo (pogoj polne poslovne sposobnosti za upravičenost do javnega najema, omejitve pri pridobivanju subvencij najemnine, ipd.). Pomembni so tudi ukrepi za povečanje ponudbe cenovno dostopnih in ustreznih stanovanj (varovanje zemljišč za gradnjo cenovno dostopnih stanovanj, omejevanje rasti najemnin, uvedba deleža stanovanj, namenjenim ljudem z oviranostjo, aktivacija praznih stanovanj in hiš). Sodelujoči so opozorili na to, da je pri razvoju stanovanjskih rešitev treba zagotoviti raznolikost možnosti bivanja – sobivanje v skupnostnih stanovanjih torej ne sme biti posledica pomanjkanja drugih možnosti, temveč svobodna izbira posameznika. Poleg dostopa do stanovanja so udeleženi izpostavili tudi nujnost zagotavljanja ustrezne podpore in finančnih pogojev za dostojno življenje v skupnosti (celostna, pravočasna, individualizirana podpora ter omogočanje vključevanja ljudi z oviranostjo v delo ter pridobivanje lastnih dohodkov). Da bi bilo vse to mogoče, je potrebno tudi delo na krepitvi vključujočih in povezanih lokalnih skupnosti, kar zahteva delovanje v smeri odpravljanja predsodkov o ljudeh z oviranostjo ter razvoj solidarnih skupnosti, znotraj katerih si ljudje med seboj pomagajo in spoštujejo različnost.

4. Pravica do odločanja o svojem življenju

Na fotografiji udeleženke in udeleženci sekcije v manjših skupinah razpravljajo o potrebnih spremembah na področju razvijanja odločanja s podporo. Sekcijo je vodila Sara Fras (IRSSV). Govorke in govorci na sekcijski razpravi so bili ljudje z lastno preživeto izkušnjo: Štefka Krajnc, Marica Krajnc in Nejko Perko ter Magdalena Žakelj (Zavod Risa).

Sara Fras (IRSSV) je v uvodu sekcijske razprave *Pravica do odločanja o svojem življenju* predstavila, kaj je institut skrbništva za odrasle, kako krši temelje Konvencije o pravicah invalidov, ki jo je Slovenija ratificirala, in kaj pomeni sistem odločanja s podporo, ki ga moramo v Sloveniji razviti in uveljaviti. Magdalena Žakelj (Zavod Risa) je predstavila svoje izkušnje dela v Angliji in pristop, ki temelji na zakonu Mental Capacity Act. Vodja sekcije je povabila ostale govorke in govorce, da predstavijo svoje izkušnje s skrbništvom. Nejko Perko se je boril, da je ohranil pravno sposobnost, saj je po smrti svoje matere prejel predlog za postavitev pod skrbništvo. Povedal je, da se je po pomoč obrnil na Zavod Risa, ki ga je povezal s podporno osebo. Ta je Nejka pospremila na sodišče in center za socialno delo. Povedal je, da se je boril za svoje pravice in za obstanek v lastnem stanovanju. Če sedaj o kateri odločitvi ni prepričan, se posvetuje s podporno osebo. Štefka Krajnc je poudarila, da je možno ponovno pridobiti poslovno sposobnost, kot je to naredila sama. Bila je pod skrbništvom svoje mame, ki so ji podaljšali roditeljsko pravico. Doživljala je diskriminacijo in nasilje – center za socialno delo ji je želel odvzeti otroka, skrbnica je brez njene vednosti podpisala soglasje za sterilizacijo, kar je izvedela šele po operaciji. Njena pot do povrnitve pravice do samoodločanja je bila težka, a se je borila za svojo hčer. Sedaj samostojno živi v stanovanju s podporo po svojih željah. Njen glavni cilj je, da poslovno sposobnost pridobi tudi njena hči. Marica Krajnc je opisala, kako je morala na sodišče in ni vedela zakaj. Ko je

izvedela, da so ji odvzeli pravice, ji je bilo težko. Živi v stanovanjski skupini zavoda, ki je njen skrbnik. To ji ni všeč, ker ne sme o ničemer odločati sama. Povedala je, da bi sicer pri sprejemanju odločitev potrebovala zelo malo podpore, predvsem pri branju in razumevanju pošte ter pri urejanju termina pri zdravniku.

Dr. Tatjana Knapp (direktorica Zavoda Risa) je povedala, da v Zavodu Risa ljudi podpirajo ljudi z oviranostjo in njihove družine pri razumevanju skrbništva in odločanja s podporo, iskanju pomembnih informacij na tem področju ter preprečevanju postavitve ljudi pod skrbništvo. Pri svojem delu se povezujejo s Centrom za zagovorništvo.

Sodelujoči na razpravi so premislili, kaj lahko za spodbujanje razvoja odločanja s podporo naredijo v svojih organizacijah. Izpostavili so širjenje informacij o odločanju s podporo v lahkem branju, pravočasno pravno svetovanje, krepitev glasu ljudi z izkušnjo, individualno zagovorništvo, ozaveščanje javnosti ter sodelovanje v delovnih skupinah za spremembo obstoječe zakonodaje na področju skrbništva. Predstavnice Zavoda Risa so napovedale tudi izdelavo priročnika o odločanju s podporo. Udeleženke in udeleženci sekcijske razprave so izpostavili še potrebne spremembe na državni ravni: sprememba zakonodaje, preusmeritev denarja iz skrbništva v sistem odločanja s podporo in formalna vzpostavitev profila podporne osebe. Za prve korake k razvoju sistema odločanja s podporo so zastavili ozaveščanje in izobraževanje, priprava načrta financiranja, vzpostavitev dialoga z odločevalci ter priprava predloga prehoda iz skrbništva v odločanje s podporo.

5. Mehanizem uresničevanja pravice do glasu

Na fotografiji so udeleženke in udeleženci sekcije o vrstniški podpori. Sekcijo sta vodili Mojca Nahtigal (IRSSV) in Kaja Zoran (IRSSV). Govorki in govorec so bili vrstniški podporni delavci v multidisciplinarnih timih: Eva Debeljak (MDT Zavod Jutro), Tatjana Lokar (MDT Zveza Sonček) in Primož Frumen (MDT Dom na Krasu).

Na sekciji *Mehanizem uresničevanja pravice do glasu* sta Mojca Nahtigal (IRSSV) in Kaja Zoran (IRSSV) predstavili profil vrstniškega podpornega delavca ter organizacijsko strukturo znotraj multidisciplinarnega tima. Govorke in govorca sta povabili, da predstavijo naloge in pristope, ki se jih poslužujejo pri svojem delu. Eva Debeljak (MDT Zavod Jutro) je povedala, da dela z ljudmi, ki se jim približa s svojo zgodbo. Z njimi se poveže v skupnih točkah in najde njihove vire moči. Z uporabniki načrtuje preselitev iz institucije v skupnost, išče stanovanja in pridobiva zanje pomembne informacije. Tatjana Lokar (MDT Zveza Sonček) vidi svojo vlogo v povezovanju in pogovoru z uporabniki. Z deljenjem svoje izkušnje z uporabniki vzpostavi zaupen odnos. Najpomembneje ji je, da lahko posamezniki sami odločajo o svojem življenju. Primož Frumen (MDT Dom na Krasu) je opisal, da ljudem zagotavlja podporo na podlagi lastne izkušnje. Z uporabniki sodeluje individualno in skupinsko. Njegova izkušnja je, da uporabniki vrstniškim podpornim delavcem zaupajo bolj kot ostalim zaposlenim v timu.

Govorki in govorec so opisali različne pristope k sodelovanju z uporabniki. Eva Debeljak je navezala stike z uporabniki, ko je obiskala eno od institucij. Tatjana Lokar je izpostavila, da je včasih težko pristopiti k uporabnikom, zato se z njimi povezuje tudi preko telefonskih pogovorov. Primož Frumen se povezuje z

uporabniki na varovanem oddelku zavoda. Vsi vrstniški podporni delavci prepoznavajo pomembnost pogovora in časa, ki ga namenijo uporabnikom. Opisali so tudi doživljanje sodelovanja znotraj tima. Nekateri se v timu počutijo slišane in upoštevane, nekateri pa imajo občasno občutek, da je njihovo mnenje prezrto. Želijo si, da bi sodelavci v timu prepoznali pomembnost vrstniške podpore.

Udeleženke in udeleženci sekcije so povedali, da si želijo, da bi bila vrstniška podpora bolj dostopna, saj ponekod po Sloveniji takšna podpora še ni formalno vzpostavljena. Primanjkuje je predvsem na Gorenjskem in nasploh v ruralnih okoljih. To bi lahko premostili z informiranjem in ozaveščanjem o profilu in delu vrstniških podpornih delavcev po Sloveniji. En od glavnih sklepov razprave je bil, da je potrebno zagotoviti financiranje vrstniške podpore tudi po poteku projekta multidisciplinarnih timov. Prav tako je potrebno vrstniškim podpornim delavcem zagotoviti mentorstvo. Kot pomembno so udeleženke in udeleženci razprave izpostavili tudi vključitev glasu ljudi z oviranostjo v razvoj in evalvacijo storitev, ki jih prejemajo.

Zaključek konference

Udeleženke in udeleženci so poročali o ključnih ugotovitvah sekcijskih razprav.

Dogodek smo zaključili z zavezo k uresničevanju in zaščiti pravic ljudi z oviranostjo.

Zahvala

Na fotografiji smo zaposleni s Centra za dezinstitucionalizacijo in naši zavezniki.

Pravica do varnosti, pravica do doma in življenja v skupnosti, pravica do odločanja o svojem življenju, ... so le nekatere pravice ljudi z oviranostjo, ki jih ti zaradi mnogih preprek še vedno ne morejo udejanjati. Hvala, da smo lahko z vami govorili o teh pomembnih temah. Iskrena hvala vsem govorkam in govorcem, udeleženkam in udeležencem, organizatorkam in organizatorjem ter medijem, da ste s svojim sodelovanjem prispevali k uspehu konference.

Napovednik: Mednarodna konferenca 2027

Z veseljem napovedujemo, da bomo naslednje leto priredili mednarodno znanstveno-praktično konferenco, ki bo potekala 2. in 3. septembra v Portorožu. Več informacij sledi kmalu. Vabljeni, da se nam pridružite!

Lep pozdrav do prihodnjič,

Ekipa CUDI